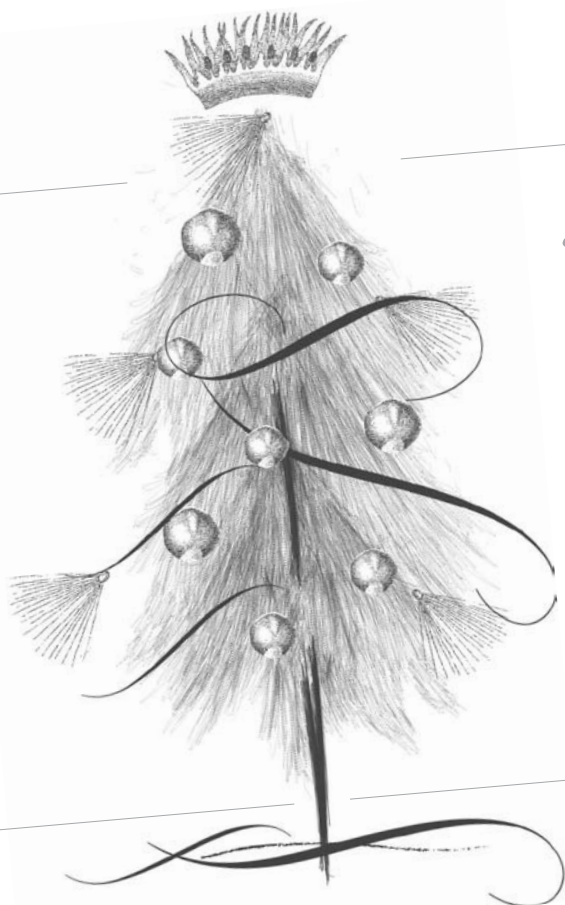

Per dykumą tieskite VIEŠPAČIUI kelią! Tyruose ištiesinkite mūsų Dievui vieškelį! /Iz 40,3/

2009 m. gruodis Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys **Nr. 8 (96)**
Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn.

Broliai ir sesės Kristuje,

*iš širdies gelmių dėkodami už
Išganytojo Gimimą,
sveikinkime vieni kitus
Dievo žodžio šviesoje*

*ir prašykime Viešpaties ramybės bei
palaimos mūsų namams!*

VILNIAUS PARAPIJOS DVASININKAI IR TARYBA

Mieli parapijiečiai Vilniuje ir visi evangelikai reformatai Lietuvoje,

Štai ir viso pasaulio reformatų bendrijoje, ir Lietuvoje praėjo dar vieneri turiningi bažnytiniai metai. Kaip Vilniaus parapijos klebonas, džiaugiuosi ir dėkoju Dievui už jūsų ne tik suplanuotus, bet ir atliktus tikėjimo darbus. Nereikia nė užrašų vartyti, kad prisimintume svarbius įvykius: parapijos šventę, vykusią Dzūkijos pušnyuose šalia Jūratės ir Alvydo Verbickų sodybos; turinin-

gą išvyką į Jašiūnų dvarą ir Buikų kaimą, kurią organizavo Aurelija ir Danas Arlauskai; Lietuvos Reformacijos globėjų kunigaikščių Radvilų perlaidojimą, kuriame dalyvavo ir gausus būrys parapijiečių.

Neužmirškime pasidžiaugti tais, mums įprastais ir „savaiame suprantamais“ darbais: reguliariai vykusiomis sekmadieninės mokyklėlės pamokėlėmis, teologinėmis Biblijos

studijomis suaugusiems, choro veikla, nuolatos leidžiamu parapijos laikraščiu su priedais, Tarybos susirinkimais, efektyviai valdomais parapijos finansais ir, žinoma, kiekvieną sekmadienį laikomomis pamaldomis. Šiais, 2009 metais, minėjome Jubiliejinius 500-uosius didžiojo teologo reformatoriaus Jono Kalvino metus. Smagu, kad įvyko įdomūs ir vertingi paminėjimo

renginiai – J. Kalvino raštų skaitymai netradicinėse erdvėse.

Džiaugiuosi ir dėl to, kad šiemet man energingai talkino du pagalbininkai – antrasis parapijos kunigas Raimondas Stankevičius ir teologijos studentas, lektorius Evaldas Tamariūnas. Tikiuosi, kad jų energija neišsisklaidys ir kitamet.

Artėjančių Kalėdų proga kviečiu dar kartą pažvelgti į nuveiktų gražių darbų pėdsaką, dėkoti Dievui už palaiminimą krikščioniškiems sie-

kiams ir padarytiems darbams bei Viltį, kurią turime per Jėzų Kristų.

Džiaukitės Viešpatyje visuomet! Ir vėl kartojū: džiaukitės! Jūsų romumas tebūna žinomas visiems. Viešpats yra arti! Niekuo nesirūpinkite, bet visuose reikaluose malda ir prašymu su padėka jūsų troškimai tesidaro žinomi Dievui. Ir Dievo ramybė, pranokstanti visokį supratimą, saugos jūsų širdis ir mintis Kristuje Jėzuje. (Filipiečiams 4, 4-7)

Nors J. Kalvino paminėjimo

metai ir baigiasi, artėjančios Kalėdų šventės mums primena, kad netrukus prasidės dar vieneri, Viešpaties 2010-ieji. Prasidės Naujieji ne tik kalendoriniai, bet ir liturginiai mūsų Tikėjimo tvirtinimo metai.

Tad priimkime į savo širdis gimusį kūdikėlį Jėzų ir drąsiai ženkime nežinomos ateities link.

Jūsų Kristuje,
kun. Tomas Šernas

Sveikinu Jus su Kalėdomis ir Naujaisiais Metais!

Evangelikių moterų sąjunga

Mūsų parapijos diplomuotas istorikas Kornelijus Šišla tęsia paskaitų ciklą apie Biržų krašto evangelikų reformatų veiklą Nepriklausomos Lietuvos laikais. Šį kartą Vilniaus visuomenę jis į Mokytojų namų Svetainę pakvietė paklausti paskaitos „Lietuvių evangelikių moterų sąjunga Biržų krašte 1929-1940 metais“. Kaip kai kas pajaukavo: „paklausti, ką jaunasis Kornas naujo pasakys apie seną“.

Istorikas Kornelijus Šišla, pradėjęs paskaitų ciklą apie Biržų krašto reformatų veiklą 1918-1940 metais, buvo pažadėjęs plačiau aptarti unikalią Evangelikių moterų sąjungą, kurią 1929 m. įkūrė superint. Jono Šepečio žmona Klara Vilcke Šepetienė, labai pagyvinusią reformačių moterų gyvenimą Biržų krašte.

Lietuvos evangelikių moterų sąjunga veikė Nepriklausomoje Lietuvoje 1929-1940 m. Šios sąjungos veikla buvo įvairi. Ji rengė paskaitas ir vakarus, rūpinosi vaikų auklėjimu, steigė mokinių bendrabučius, vaikų aikšteles, darželius, užsiėmė labdara, ligonių ir senelių priežiūra. Per Kalėdas vaikams buvo ruošiamos eglutės, vasarą organizuojamos šventės vaikams, pavargėlių prieglaudai aukojami drabužiai, rengiamos darbėlių parodos, renkami rankdarbiai labdaros loterijoms. Per Sinodus rengiami specialūs renginiai, ruošiamos vaišės, kviečiami paskaitininkai. Pavasariais, balandžio–gegužės mėnesiais, buvo organizuojamos Švaros savaitės aplinkai tvarkyti. Sąjungos veikloje daugiausia reišėsi jos iniciatorė, įkūrėja, ilgametė pirmininkė (1929-1936), superint.

Jono Šepečio žmona Klara Šepetienė. Moterų sąjunga savo skyrius buvo įkūrusi daugelyje Biržų krašto miestelių ir didesnių kaimų: Biržuose, Papilyje, Nem. Radviliškyje, Švobiškyje, Gavėniškyje, Medeikiuose ir kt. Skyriai rengdavo Arbatėles, pasikviesdamos svečių iš kitų skyrių ar net miestų. Taip papilietės buvo pasikvietusios Sofiją Čiurlionienę, Liansbergaitę. Moterys kolektyviai užsiprenumeruodavo žurnalus „Moteris ir Pasaulis“, „Motina ir vaikas“.

1936 m. vasario 25 d. K. Šepetienė atsisakė pareigų ir Sąjungos pirmininke buvo išrinkta Kolegijos prezidento dr. Mikelėno žmona Ona Mikelėnienė. Tais metais į Sąjungos Centro Valdybą buvo išrinktos: kunigienės Barnelienė ir Šepetienė, Biržų vargonininko žmona Sprindienė, mokytoja Šernienė, Elena Nastopkienė, Bružienė, Jievaltėnė, Klybienė, K. Rumpienė. Evangelikių moterų sąjunga buvo išsirinkusi garbės narį – Kolegijos prezidentą, kuratorių Jokūbą Mikelėną.

1940 metais Papilyje, prieš sovietams uždarant visas Lietuvos visuomenines organizacijas, įvyko

Istorikas Kornelijus Šišla

paskutinis Lietuvių evangelikių moterų sąjungos atstovių suvažiavimas. Pirmininkė Ona Mikelėnienė papasakojo apie įvairialypę moterų veiklą: „Moterų sąjunga iš aukų išlaikė bendrabutį mokiniams, vaikų darželį, rengė Kalėdų eglutes, mokinių darbėlių parodėles. Moterys skyriuose rinko aukas, kad įsigytų savoms bažnyčioms gerus, naujus uždangalus Dievo stalui ir sakyklai, rūpinosi išausti laidojimui skirtus užklojimus ir gedulingas juostas, pirkė žvakides. Moterys dirbo iš pasišventimo, visomis išgalėmis stengėsi prisidėti prie gyvosios Bažnyčios kūrimo“.

Vienu iš paskutinių Biržų evangelikių moterų renginių buvo Arbatėlė, atsisveikinimo su išvykstančiu

calvin09

JONO KALVINO

500 gimimo metinių jubiliejui

J.Kalvino Testamentas

Kalvinas, jausdamas nebegapsis, parašė testamentą. Spausdiname svarbesnes vietas, išverstas kun.A.Balčiausko ir atspausdintas 1940 metų reformatų laikraštyje „Sėjėjas“ Nr.13(356).

Vardan Dievo, aš, Jonas Kalvinas, Ženevos bažnyčios Dievo Žodžio tarnas, būdamas labai nusilpęs ir jausdamas, kad Dievas greitai mane paims pas save, nusprendžiau parašyti testamentą, kaip paskutinę savo valią.

Pirmiausia dėkoju Dievui, kad savo menko sutvėrimo ne tik pasigailėjo ir išgelbėjo iš pražūtingos stabmeldystės tam, kad man padėtų pasiekti evangeliką tiesą. Taip pat, nors ir buvau nevertas, padarė mane išganyto mokslo dalyviu ir visas mano klaidas, kaltes ir nuodėmes pernešė neišpasakojamu kantrumu, nors tūkstantį kartų pelniau prakeikimą. Dėkoju Dievui ir už tai, kad savo malonę taip toli išplėtė, kad teikėsi padaryti mane

įrankiu Evangelijos tiesai skelbti ir platinti. Pagaliau iš širdies gelmių sakau, kad noriu gyventi ir mirti tame tikėjime, kurį Jis man suteikė. Mano viltis remiasi Jo išrinkimu, kuriuo taip pat remiasi ir mano išganymas, ir aš visa širdimi priimu tą malonę, kuri yra paruošta man Jėzuje Kristuje, mano Išganytojuje, kad dėl Jo gyvenimo ir mirties nuopelnų visos mano nuodėmės būtų panaikintos. Nužemintai maldauju Jį, kad tuo būdu būčiau apvalytas ir apiplautas šio didžiojo Išganytojo krauju, kuris už mus vargšus nuodėminguosius yra pralietas. Toliau pareiškiu, kad pagal suteiktą man malonę, pamokslais, raštais, Šv.Rašto aiškinimais skelbiau Dievo Žodžio tiesą. Ginčiuose su

tiesos priešais niekada nesielgiau klastingai nei sofistiškai (suktai), geriau tiesiu keliu Dievo tiesą gyniau. Bet, ak! Gera mano valia, kurią turėjau, ir uolumas, jeigu taip galima pasakyti, buvo tai šalti dalykai, o visuose mano darbuose buvo didelių trūkumų ir visos mano pastangos būtų į nieką pavirtusios be neišsemiamos Dievo malonės. Taip dovanos, kurias Dievas man suteikė, būtų padidinusios mano kaltę. Todėl iškilmingai pareiškiu, kad neturiu kito išganyto būdo, kaip Dievo gailestingumą, kuris panorėjo pasirodyti man Tėvu, vargšui nusidėjėliui.

„V.r.ž.“inf.

◀ atkelta iš 2 p.

tarnauti į Kauną karo kapelionu, kun.A.Balčiausku, proga.

1940 metų antroje pusėje Lietuvių evangelikių moterų sąjunga nustojo egzistavusi.

Kornelijaus Šišlos paskaita apie Lietuvių evangelikių moterų sąjungos veiklą Biržų krašte 1929-1940 metais sukėlė nostalginių minčių: ar nereikėjo, atgavus nepriklausomybę, mums – reformatėms atgaivinti buvusios Sąjungos veiklą? Juk atsikūrė reformatų jaunimo draugija „Radvila“?

Dalija Gudliauskienė
Pasinaudota: „Mūsų sparnai“
Nr.16, 17; reformatų laikraščio
„Sėjėjas“ 1936, 1939, 1940 metų
komplektais.

Kalėdų eglutė vaikų darželyje 1938 m. sausis

Kuratorė Klara Šepetienė Wilcke

1879-1964

Šiais metais sukako 130 metų, kai gimė ilgametė „Lietuvių evangelikių moterų sąjungos“ pirmininkė, superintendente kunigo Jono Šepečio ištikima gyvenimo draugė ir bendražygė Klara Wilcke Šepetienė.

Kuratorė Klara Wilcke Šepetienė gimė 1879 m. vasario 4 d. Vecaucėje, Kurše, pabaltijiečių vokiečių šeimoje. Tėvas buvo dvaro administratorius ir girininkas. Be Klaros, kuri šeimoje buvo jauniausia, augo dar dvi seserys ir trys broliai. Klara mokėsi Mintaujos gimnazijoje. Baigusi aštuonias klases, gavo liaudies mokytojos vardą ir pradėjo užsidirbti duoną privačiomis pamokomis. Mirus tėvui, 1897 m. su motina apsigyveno Rygoje. Mokydavo pasiturinčių tėvų dukras vokiečių, prancūzų kalbų. 1898 m. vasarą, per atostogas, mokė būsimą Lietuvos prezidento A.Smetonos žmoną Zofiją Chodakauskaitę, gyvenusią Joniškėlio apylinkėse. Ten, pobūvyje pas dr. Petkevičių, susipažino su kun. Jonu Šepečiu, kunigavusiu Švobiškyje. 1900 m. jie susituokė, ir Klara persikėlė į Švobiškį pas vyrą. Tapusi lietuvio žmona, Klara greit tobulai išmoko lietuvių kalbą, įsijungė į lietuviybės skleidimo darbą, buvo puiki vyro pagalbininkė.

Mokė Švobiškio kaimo mergaites rašyti ir skaityti, rankdarbių. Kun. J. Šepečiui 1911 m. pradėjus leisti pirmąjį lietuvišką reformatų laikraštį „Pasiuntinys“, Klaros darbas buvo laikraščio išsiuntinėjimas prenumeratoriams.

1911 m. lapkritį mirus Nemunėlio Radviliškio kunigui Adomui Cumftui, kun. Joną Šepetį perkėlė tarnauti į Nemunėlio Radviliškį. Nemunėlio Radviliškyje jie gyveno nuo 1912 iki 1915 m. Užėjus I pasauliniam karui pasitraukė į Rusiją, į Maskvą, kur jau anksčiau buvo atbėgus Klaros sesuo.

Po kelių mėnesių persikėlė į Voronežą ir abu mokytojavo M. Yčo įsteigtoje lietuvių gimnazijoje. 1918 m. grįžo į Tėvynę, į Vilnių, kur buvo perkeltas kuni-

gauti J. Šepetys. Abu mokytojavo lietuvių gimnazijoje. Klara tuo metu paruošė ir išleido Vokiečių kalbos gramatiką lietuvių gimnazijoms, Vokiečių kalbos vadovėlius ir trumpą Vokiečių kalbos žodynelį. Vėliau Klara buvo paskirta lietuvių mergaičių gimnazijos inspektore.

1923 m. Sinodas paskyrė superint. kun. J. Šepetį į Papilio parapiją. Šepečiai Papilyje išbuvo 18 metų. Kaip ir visur kitur, Klara ėmėsi aktyvios veiklos parapijoje. Mokė apylinkės moteris rankdarbių, šeiminkavimą, organizavo renginius vaikams. Iki šiol jos buvusios mokinės ar mokinių dukros prisimena, kaip kunigienė mokė siuvinėti „rišelje“, megzti servetėles, daryti kitus darbelius.

Suprasdama, kad moterims reikia savos organizacijos, Klara sumanė steigti lietuvių moterų evangelikių sąjungą. Steigiamasis susirinkimas įvyko 1929 metų spalio 28 d. Klara Šepetienė buvo išrinkta Lietuvos evangelikių moterų sąjungos pirmininke. Sąjunga labai pagyvino reformačių moterų gyvenimą Biržų krašte. Prie jų prisijungė ir Biržų krašto liute-

ronės moterys. Draugijos skyriai steigėsi ne tik miesteliuose, bet ir didesniuose kaimuose. 1936 m. atsisakiusi Sąjungos pirmininkės pareigų, liko aktyviausia Papilio skyriaus nare.

Sovietams okupavus Lietuvą, Klara Šepetienė būdama vokiškos kilmės išsirūpino repatriacijos dokumentus. Kunigas nenorėjo palikti Tėvynės. Bet gerų žmonių patarti vis dėlto 1941 m. Šepečiai išvyko į Vokietiją, pateko į persikėlių stovyklą „Utrata“. Klara sunkiai susirgo, ją slaugė Jono Yčo šeima. Kun. J. Šepečio taip pat sveikata smarkiai blogėjo, jis buvo paguldytas į Lodzės priemiesčio ligoninę. Liga komplikavosi ir kun. Fr. Barnelis nuvežė K. Šepetienę į Lodzės ligoninę slaugyti vyro. Paskutines valandas jie buvo kartu. Kun. J. Šepetys mirė 1941 m. balandžio 28 d. Lodzės ligoninėje, palaidotas „Beim Orchideenpark“ kapinėse Lodzėje. Po vyro mirties Klara gyveno pas gimines, dažnai keisdama gyvenamą vietą. Pagaliau pateko į senelių prieglaudą Berlyno priemiestyje, rusų zonoje. Gyvenimo sąlygos buvo labai sunkios. 1951 m. kun. P. Dilio pastangomis buvo perkelta į Šveicariją, apsigyveno evangelikų pabėgėlių namuose „Pelikan“ Weesen'e, kur jau gyveno gen. superint. kun. P. Jakubėnas. Globos namų darbuotojai ir gyventojai gerbė ir mylėjo visuomet geros nuotaikos ponią Šepetienę. Kol turėjo jėgų, vaikščiojo po apylinkes, susirado draugų Weesen'o miestelyje.

Paskutiniaisiais metais K.Šepetienė beveik neteko regėjimo, bet vis vien sugebėdavo parašyti laiškus draugams biržiečiams, pasitraukusiems į Ameriką. Parašė ir persiuntė „Mūsų sparnų“ redkolegijai atsiminimus apie vyrą – gen. superint. kunigą Joną Šepetį. Kiek

suspėjo, tvarkė jo palikimą.

Mirė 1964 m. vasario 1 d., palaidota savo gimimo dienoj – vasario 4 d. Weesen'o kapinėse.

Kurt. Halina Dilienė nekrologe, išspausdintame „Mūsų sparnuose“ Nr.16, rašė:

„Nebūdama lietuviškos kilmės, Ji visa širdimi pamilo Lietuvą ir daug nusipelnė lietuvių tautai, o ypatingai ev. reformatams. Kurt. Klaros Šepetienės įsteigta „Lietuvių evangelikių moterų sąjunga“ buvo labai vertingas įnašas į lietuvių reformatų parapijų gyvenimą.

Atskiri Draugijos skyriai ruošdavo paskaitas įvairiomis temomis: religijos, higienos, kūdikių priežiūros, ligonių slaugymo, organizuodavo kulinarijos bei mezgimo kursus, steigė vaikų darželius. Biržuose veikė Montesori vaikų darželis. Buvo ruošiamos vaikų eglutės, kuriose neretai dalyvaudavo ir katalikų tikėjimo vaikai. Visos tos veiklos skatintoja buvo kuratorė K. Šepetienė.

K. Šepetienė uoliai bendradarbiavo lietuvių spaudoje. Rašė straipsnelius „Sėjėjui“. Išvertė S.Čiurlionienės „Kuprota oželį“ į vokiečių kalbą. S.Čiurlionienė dažnai lankydavosi pas Šepėčius, mėgdavo vasaroti Papilyje.

Kurt. K. Šepetienė buvo nepaprastos energijos ir darbštumo moteris. Nuostabus buvo ir Jos optimizmas. <...> Vienas charakteringiausių kurt. K. Šepetienės būdo bruožų buvo Jos dėkingumas. Už mažiausią Jai suteiktą patarnavimą ar atidumą Jos asmeniui Ji buvo iš visos širdies dėkinga. <...> Paskutiniame laiške prieš mirtį Ji rašė: „Kol dar dega gyvenimo šviesa, o greit ji užges, noriu sakyti: ačiū, ačiū, visiems už viską“...

Kurt. H. Dilienė nekrologą baigia žodžiais: „Ačiū Tau, mūsų Mokytoja!“.

D. Gudliauskienė
Pasinaudota:
„Mūsų sparnai“ Nr.16, 17,
Jok. Kregždė „Lietuvos
reformatų raštija“

Biržų ev. reformatų bažnyčia

čios suolo niekas nemyli dėlei jos pačios. Kas myli, tai todėl, kad ji jam yra ta vieta, kur jis girdi Dievo Žodį. Tai yra prasmė klausimo: „Ar myli savo Bažnyčią?“ Šis klausimas visai neliečia akmenų ar plytų pastato, gražių spalvotų langų, žavinčių ir širdį, ir ausis vargonų. Tas klausimas liečia gyvą su Dievu ir su broliais, ir su seserimis Kristuje draugystę. Šitas neregimasis pastatas, kurio atskiros dalys ne akmenys, bet žmonės, suvesti ir suglausti Dievo linksmos naujienos, tai yra Bažnyčia, kurią turime mylėti. Šią Bažnyčią mylėti nereiškia užmerkti akis ir nematyti jos trūkumų. Taip, mūsų Bažnyčia

Ar myli savo Bažnyčią?

Neklausama, ar esi palankus savo Bažnyčiai. Yra daug palankių žmonių. Palankiai jie žvelgia į gražią bažnytelę, stovinčią kur nors ant kalnelio tarp didelių, senų, žalių medžių. Palankiai jie klausosi bažnyčios varpų gaudimo šeštadienio vakare. Palankiai jie aukoja gražiai bažnyčios išvaizdai palaikyti. Tokių palankių žmonių yra visur; ir jie labai didžiuojasi savo palankumu.

Ir iš vadovaujančių žmonių galima išgirsti palankių Bažnyčiai žodžių. Pripažįstami ir išskaičiuojami Bažnyčios nuopelnai ir uždaviniai tautos naudai ir gerovei. Noriai būtų galima pasidžiaugti tokiais pripažinimo žodžiais, jei nejaustumėm jog jie išeina iš šaltos širdies. „Mes noriai pakenčiame Bažnyčią; mes matome jos reikalingumą tautos gyvenime. Bet kas mus liečia, mums nereikalinga Bažnyčia“. Tokios tai paslėptos mintys, kurios glūdi už šitų palankumo žodžių. Tokie „palankūs“ žmonės, tegu bus atleista už aštrius žodžius, Bažnyčiai pavojingesni už tuos, kurie viešai kritikuoja ir kovoja su ja.

Ar myli savo Bažnyčią? Ne vien bokštą ir gražias ažuolines duris! Ar įeini pro šitas duris į bažnyčios vidų? Ar mėgsti kietą bažnyčios suolą? Tu, turbūt, supranti, kodėl esi taip klausiamas. Kieto bažny-

turi ne vieną trūkumą. Ji netobula, ji nėra neklystanti. Tačiau, kas Bažnyčią myli, tas neatgrėžia jai nugaros dėl tų trūkumų. Kaip tik priešingai, jis ją užstoja ir gina. Tikra motina, kuri myli savo vaiką, mato jo trūkumus ir klaidas. Bet ji nepalieka savo vaiko kaip tik dėl to, nes žino, kad jos vaikui kaip tik dėlei tų trūkumų labai reikalinga jos meilė. Taip yra ir su Bažnyčia. Matyti Bažnyčios trūkumus ir vis dėlto padėti ją statyti, matyti savo kunigo ir kitų krikščionių trūkumus ir vis dėlto būti jiems artimu, tai reiškia mylėti Bažnyčią.

Jei tu myli Bažnyčią, tai tu turi teisę peikti jos trūkumus. Kritika, kurios šaknys meilėje, yra pagalba. Bažnyčią mylėti nereiškia nebyliai ir nieko negalvojant pritarti visam, kas daroma Bažnyčios vardan. Tad drąsiau su savo mintimis, papeikimais ir pageidavimais dėl Bažnyčios! Bet neužmiršk, kad tu, kuris peiki Bažnyčią, pats esi tos Bažnyčios narys, ir todėl gal esi kaltas dėl tų trūkumų, ir pats esi atsakingas už jos sužydėjimą. Taip tu padėsi statyti Bažnyčią. Ar myli savo Bažnyčią?

Kun. Povilas Jakubėnas
Perspausdinta iš 1936 metų
„Sėjėjo“ Nr.11 (255).

Atminkite savo vadovus, kurie jums paskelbė Dievo Žodį /Hbr 13,7/

Vilniaus distrikto superintendentas kunigas MARTYNAS GOTTHELFAS CUMFTAS 1831-1895

Superint. kun. Martynas Gotthelfas Cumftas save kildino iš saksų kolonistų, kurie XVIII a. pradžioje Lenkijos karaliaus ir Lietuvos DK Augusto II buvo pakviesti per Šiaurės karą sugriautiems Biržams atstatyti ir apgyvendinti. Šeimos tradicijoje buvo gyvas atminimas apie protėvius. Būta šimtas su viršum metų, penkios kartos prosenelių, kurių vardus jis žinojo ir didžiavosi. Bet apie patį kun. Martyną Cumftą duomenų nedaug. Biržietis reformatas, buvęs Kolegijos prezidentas Kostas Grundelė 1995 metų „Mūsų sparnų“ 75 numeryje rašė, kad Sinodų kanonuose apie Vilniaus distrikto superintendantą duomenų rado mažai. Jo surinktus duomenis papildė mokytojo Liubomiro Nastopkos prisiminimai apie motiną Eleną Cumfraitę Nastopkienę ir senelį Martyną Cumftą „Mūsų sparnų“ Nr.49.

Yra žinoma, kad Martynas Gotthelfas Cumftas, sūnus Gabrielio gimė 1831 m., 1850 m. mokėsi Slucko gimnazijoje, o 1853 – 1857 metais Dorpato (Tartu) universitete, Teologijos fakultete. 1857 m. buvo pašventintas diakonu ir paskirtas į Nem. Radviliškio parapiją. 1858 liepos 11 d. – pašventintas kunigu, o 1886 m. liepos 6 d. Martynas Cumftas gen.superintendento kun. Konstantino Mačiulskio buvo pašventintas Vilniaus distrikto vicesuperintendentu vietoj mirusio Julijono Biergielio (1819-1885). 1893 m. gen.superintendantas Andriejus Kadaras Jį pašventino Vilniaus distrikto superintendentu vietoj mirusio Juozapo Glovackio (1829-1893).

Kun.M.G.Cumftas buvo vedęs Emiliją Mandzelovską, namuose

Superint. kun. Martynas Cumftas

buvo kalbama vokiškai ir lenkiškai. Ji save laikė Lietuvos lenke, „gente lituanus, natione polonus“. Mandzelovskiai buvo šlėktos iš Gardino pavieto, reformatų kuni-

gai kelios kartos, susigiminiavę su kitomis kunigų šeimomis ir save prisistatydavo Dievo Žodžio skelbėjais Lietuvoje nuo Kalvino laikų, nuo kunigaikščių Radvilų Juodojo ir Rudojo laikų. Šeimoje vyravo vokiškos ir lenkiškos tradicijos. Jų vaikai, o jų buvo net aštuoni, nuo kūdikystės mokėjo abi kalbas, o taipgi ir lietuvių, kuria kalbėjo partarnautojai virtuvėje ir kieme.

Kun.M.G.Cumftas tarnavo Slucko, Vilniaus, Biržų parapijose, o Nem. Radviliškyje kunigavo iki mirties. Palaidotas Nem.Radviliškio reformatų kapinėse.

M.G.Cumftui kunigaujant Nem.Radviliškyje buvo pastatyta mūrinė, pseudogotikos stiliaus bažnyčia ir didelė mūrinė klebonija. Pastačius talpią kleboniją, Cumftai joje įsteigė reformatų mergaitėms

Kunigas Adomas Cumftas

Oftalmologas Jonas Gabrielis Cumftas

Matematikas Konstantinas Cumftas

auklėti pensionatą. Pasiturinčių šeimų dukros, daugiausia smulkių dvarininkų kilmės, iš Vilniaus krašto ir Latvijos buvo mokomos šeiminkauti, mandagaus elgesio, tinkamai kalbėti ir susirašinėti, muzikos, šiek tiek šokių. Taip pat buvo mokoma bendro lavinimo dalykų, maždaug keturių gimnazijos klasių programa. Norinčias paruošdavo egzaminams į penktąją gimnazijos klasę. Mokė pats kun. Cumftas, jo žmona ir vyresniosios dukterys. Pensionate vienu metu mokėsi 15 mergaičių. Tai buvo parama gausios kunigo šeimos biudžetui, galėjo mokslan leisti savo vaikus. Dukros, baigusios Mintaujos mergaičių gimnaziją ir išlaikiusios valstybės komisijos egzaminus namų mokytojos vardui gauti, grįžo mokytojauti tėvų pensionate.

Viena kun. Cumfto dukra Stefanija buvo ištekėjus už kun. Jono Šepečio, anksti mirė, Olga buvo ištekėjus už biržiečio Teodoro Jansono, jų viena iš dukterų – generolo Maksimo Katches žmona, kitos sūnus – žymus mūsų laikų žurnalistas Egmontas Georgas Jansonas; dukra Elena buvo ištekėjus už veterinaro Petro Nastopkos, išaugino penkis vaikus, vienas iš jų – Liubomiras buvo matematikos mokytojas Biržų gimnazijoje, dukra – rašytoja Halina Korsakienė, dailėtyrininkės Ingridos Korsakaitės mama, Jurgos Ivanauskaitės močiutė...

Kun. Martyno Cumfto pasekėju buvo vyriausias sūnus Adomas (1860-1911), perėmęs Nem. Radviliškio parapiją po tėvo mirties 1895 metais. Jonas Gabrielis (1864-1929) – oftalmologas, baigė Tartu universitete medicinos mokslus, apsigynė disertaciją ir, gavęs daktaro laipsnį, gyveno Šiauliuose, vertėsi akių gydytojo praktika. Jauniausias sūnus Konstantinas (1869-po1907) buvo matematikos mokytojas gimnazijoje, Rygos politechnikos instituto docentas.

Pasinaudota „Mūsų sparnai“
Nr.49, 75, Jok.Kregždės
„Lietuvos reformatų raštija“

40 metų nuo kuratoriaus Mykolo Plepio mirties

Gruodžio 25 d. sukanka 40 metų, kai (1969 m.) Čikagoje mirė spaudos bendradarbis, ilgametis Biržų pašto viršininkas, Lietuvos reformatų Bažnyčios kuratorius Mykolas Plepys

Gimęs 1891 m. lapkričio mėn. 4 d. Pakapinės k., Papilio vls., pakrikštytas Papilio bažnyčioje kun. Andriaus Kadaro. Baigė Biržų pradžios mokyklą, o 1908 m. Biržuose įsteigus keturklasę miesto mokyklą, į ją įstojo ir baigė. Vėliau dirbo telegrafistu Panevėžyje.

Per I pasaulinį karą pašauktam į caro kariuomenę Plepiui teko būti Rumunijoje, Austrijoje, Lenkijoje. Užsitarnavo puskarininkio laipsnį. 1917 m. grįžo į Lietuvą, dalyvavo Nepriklausomybės kare Panevėžio batalione.

Po karo dirbo Biržų pašte, po kelerių metų buvo paskirtas pašto viršininku.

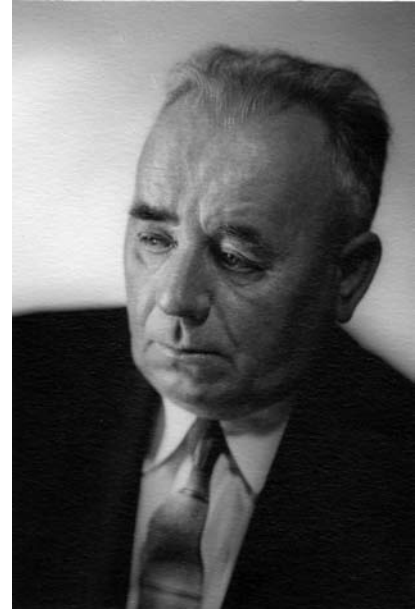
1928 m. vedė Mariją Dubauskaitę, su kuria susilaukė vaikų – Vlado ir Irenos.

1930-1934 m. redagavo „Biržų žinias“, rašė eiles, vedamuosius straipsnius, feljetonus, vaidindavo „Mūzos“ draugijos rengiamuose spektakliuose.

Baigiantis II pasauliniam karui su šeima pasitraukė į Vokietiją, ten Hamburge 1949 m. netikėtai mirė jo mylima žmona. Tais pačiais metais su vaikais atvyko į JAV, Čikagą.

Mykolas Plepys buvo uolus reformatas. Buvo išrinktas Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios kuratoriumi, dalyvaudavo visuose Sinoduose. Išeivijoje Jis taip pat įsijungė į kultūrinį lietuvišką darbą. Rašinėjo į „Naujienas“, o 1951 m. iševijojus lietuvių reformatų Kolegijai pradėjus leisti žurnalą „Mūsų sparnai“, tapo nuolatinio jo bendradarbiu. 1959 m. buvo išrinktas žurnalo redakcijos komisijos nariu.

Nuo 1961 m. beveik iki mirties buvo „Mūsų sparnų“ teksto rinkėju ir paruošė spaudai 17 numerių. Be to, rašė žurnalui

Mykolas Plepys

daug įvairių straipsnių. M. Plepys keliomis kalbomis skaitė literatūrą apie Reformaciją. Susidomėjęs čekų reformatoriaus Jano Huso asmenybe išvertė iš ukrainiečių kalbos Z. Byčinskio knygą „Janas Husas“. Knyga, deja, lietuvių ev. spaudos centro Čikagoje išleista jau po vertėjo mirties – 1970 metais. Pakartota Apyaušrio 1995 m. Vilniuje.

Artimieji ir pažįstami Plepi prisimena kaip kultūringą, geros širdies žmogų, mylėjusį Lietuvą, savo Bažnyčią, troškusį Joms laisvės. M. Plepys palaidotas Čikagos Lietuvių tautinėse kapinėse.

Man labai gera, kad po tiek daug metų galiu pagerbti savo brangaus dėdės Mykolo – mamos, Onos Plepytės Pronskietienės, brolio – atminimą.

Dalia Pronskietytė,
Pagal „Mūsų sparnų“ Nr.28,
1970 m. ir Bostone išleistos
Lietuvių enciklopedijos 23 t.

Choras „Giesmė“ pradėjo naują etapą

Vilniaus ev. reformatų choras „Giesmė“, susibūręs 1989 metų rudenį, kai atsikūrė Vilniaus ev. reformatų parapija, oficialiai įregistruotas 1997 metais, pergyveno keletą savo vystymosi etapų. Iš pradžių tai buvo nedidelė giedotojų grupė, giedanti per pamaldas ir laidotuves. Laikui bėgant išaugo į reprezentacinį Vilniaus reformatų chorą. Keitėsi choro vadovai ir dirigentai: Edmundas Meškauskas, Tamara Blažienė, Gražina Petrauskaitė, Janina Pamarnackienė. Be choro vadovo dar labai svarbus asmuo – choro pirmininkas. Pirmąją pirmininke buvo išrinkta Renata Bareikienė. 1997 metais prie choro vairo stojo Gija Suveizdienė. Kai kas

nors paklausdavo, koks turi būti choro pirmininkas, nedvejodami sakydavome: toks, kokia yra „Giesmės“ choro pirmininkė Gija. Svetainėje www.choras.lt net buvo diskutuojama, koks turi būti choro dirigentas, koks pirmininkas, nes būtent nuo šių asmenų daugiausia priklauso, koks susiformuoja choro veidas.

Gija Suveizdienė chorui vadovavo nepastebimai, ramiai, tolerantiškai dvylika metų. Tai metai, kai choras intensyviai koncertavo Lietuvoje (tai buvo daugiau nuopelnas choro dirigentės Tamaros Blažienės), bet ir išvažiavo į tolimesnius ar artimesnius kraštus. Su pasididžiavimu prisimename pirmąją kelionę į Prahą, kai nu-

Choro buv. pirmininkė Gija

galėjome savo nepilnavertiškumo kompleksą. Juk chore gieda įvairaus amžiaus žmonės, neskaitantys gaidų, bet labai norintys giedoti, ir giedoti ne bet ką, o protestantišką muziką, supažindinti kitų kraštų žmones su lietuviška evangeliška giesme. Paskui keliavome į Vokietiją, Škotiją. Pirmoji kelionė į Vokietiją buvo itin sėkminga, mūsų choro atliekamas repertuaras patiko vokiečiams, ir jie pakvietė pakartoti kelionę dar kitais metais.

Išvykę į Škotiją autobusu, pervaziavome daug šalių, perplaukėme vandenyną ir labai nušteinome škotus savo išstverme ir pasiryžimu keliauti. Visų šių kelionių organizavimo vargus ir bėdas tyliai nugalėjo mūsų šaunioji Gija. Todėl, kai šiais metais ją užklupo bėdos ir nutarė atsakyti pirminkavimo, labai nuliūdome ir sunerimome, kas bus su mumis?

Gruodžio 2 d. įvykęs atskaiti-

Choras Škotijoje

Dirigentė Janina Pamarnackienė

nis rinkiminis choro susirinkimas parodė, kad gal nuogaustaujame be reikalo. Prie choro vairo sugrįžo pirmoji choro pirmininkė dr. Renata Bareikienė. Ji – labai veiklus žmogus, vadovauja ansambliui „Dijūta“, yra LERB Konsistorijos prezidentė, sugeba padėti auginti anūką ir t.t. Tad jos pasiryžimas būti Vilniaus ev. reformatų choro „Giesmė“ pirmininke nustebino ir pradžiugino ilgamečius choristus. Choro pirmininkės pavaduotoju išrinktas buvęs „Ažuoliuko“ choristas Evaldas Tamariūnas, tarybos nare - muzikologė dr. Austėja Nakienė. Ilgametę choro lėšų saugotoją – buhalterę Vidą Cuprevą pakeitė Jūratė Verbickienė. Į choro tarybą taip pat įeina choro vadovė ir dirigentė Janina Pamarnackienė. Šiais metais choristų gretas papildė muzikos mokslus krintusios reformatės nuo Biržų: balsingoji Vilgailė, vargonininkės padėjėja Aušrelė.

Vilniaus ev. reformatų choras „Giesmė“ pradėjo dvidešimt pirmą sezoną atnaujintos sudėties ir naujos choro tarybos vedamas. Linkime naujai išrinktiesiems tolerancijos, ištvermės, energijos ir tikimės, kad Choro laukia graži ateitis, prasmingos kelionės, turiningi koncertai!

**Buvę choro tarybos nariai:
Dalia, Dalija, Jonas, Vida**

Kiekviena diena man prasideda Tavim ir kiekvienas vakaras Tavim užgęsta...

Pirmasis lapkričio šeštadienio lietus neišgąsdino gražaus būrio radviliečių, ankstų rytą sugužėjusių į Tikėjimo žodžio bažnyčios mokyklą. Skubėjome sveikintis, džiaugtis seniai matytais veidais ir ginkluotis rytinės kavos puodeliais – prieš akis laukė „Radvilos“ neeilinio visuotinio susirinkimo darbas. Pakylėti kun. Rimo homilijos apie gerus darbus, trumpos maldelės bei bendros giesmės, „pasiraitojome ir mes rankoves“.

Reiklus Draugijos pirmininkės Eglės Mekaitės žodis sukaupe darbu. Pirmas klausimas – „Radvilos“ Įstatų redakcija. Žinia, jie nebuvo peržiūrėti nuo pat 2001 metų - atkurtosios Draugijos kūdikystės. Dauguma net aktyvių narių nebuvo su jais susipažinę, taigi Įstatų svarstymas buvo puiki proga ne tik pažinti mūsų organizaciją iš teisinės pusės, bet ir padiskutuoti, išsiaiškinti painias, dviprasmiškas sąvokas. Klausukų ir klampių terminų pasitaikė nemažai, dėl kelių

punktų teko ir balsuoti – taip planuotas pusvalandis užsitęsė iki pat pietų. Negalėjome labai išsiplėsti – ant kulnų su džiugiais projektais įkyriai lipo jaunimo konferencija, turėjusi prasidėti iškart po pietų. Taigi, nors ir nespėjome išsirinkti naujos valdžios, visgi užbaigėme Įstatų redakciją ir vienbalsiai juos priėmėme.

Galėjome šiek tiek atsikvėpti: istorikas dr. Deimantas Karvelis, pradėdamas metinę jaunimo konferenciją, pasistengė mus nustebinti neįtikėtina žymiojo Reformacijos veikėjo Jono Kalvino istorija – šiemet sukako 500 metų nuo J.Kalvino gimimo. Pasak istoriko, palyginus su Biblijos laikmečiais, tai visai nedaug. Šiandien J.Kalvinas mums gyvas ne tik reformatiškose idėjose ir teologijoje, bet ir kaip asmenybė, iš kurios galime pasimokyti atkaklumo, begalinio tikėjimo ir pasiryžimo veikti. Išties daug įdomybių išgirdome apie šį mums svarbų veikėją. Smagu, kad

nukelta į 10 p. ►

◀ atkelta iš 9 p.

tarp ausis ištempusių buvo ne tik radviliečiai, bet ir prie jaunimo konferencijos prisijungę reformatiškos pasaulėžiūros svečiai: Biržų jaunimo grupė, svečiai iš Tikėjimo žodžio bažnyčios, aktyvūs vyresnieji reformatai bei kiti draugai, pažįstami. Smagu, kad mūsų renginukai pritraukia vis daugiau susidomėjusių jaunų žmonių!

Po paskaitos artimiausios susipažinime su svečiais – šeiminkais – Tikėjimo žodžio bažnyčios jaunuoliais, kurie pakvietė mus aktyviau dalyvauti ir jų renginiuose. Gražiai skambėjo mūsų bendra giesmė – „Aš kaip žalias medis“. Smagu vienyti ir auginti žalią medį – ne tik reformatiškoje, bet ir didesnėje – protestantiškoje – aplinkoje.

Paskui, nekantravę nuo labo ryto, savo veiklą pristatė Biržų jaunimas. Jie vasarą buvo surengę šaunią vaikų dieną stovyklėlę, o visai neseniai – išpūdingų rezultatų atnešusią maisto paramos akciją „Rudeniški gerumo spinduliai“, skirtą Medeikių vaikų globos namų auklėtiniams paremti. Neseniai jiems vežėme surinktus rūbelius, na, o šįkart – net keturias mašinas, pilnas miestiečių nupirkto maisto. Šaunuoliai biržiečiai! Tarp akciją organizavusių buvo ir radvilietis, mūsų valdybos narys – Merūnas Jukonis. Tikimės ir daugiau Biržų jaunimo išvysti savo gretose!

Laikas begėdiškai tikėjo, svečius tuoj pat pakeitė mūsų šie. Per šiuos metus ir radviliečiai nuveikė

daug gražių darbų. Bene didžiausias projektas – visų pamėgta vaikų vasaros stovykla Nemunėlio Radviliškyje, auginanti gražų būrį šaunių vadovų ir mokanti Biblijos mūsų mažuosius. Linksmiausios akimirkos vėl atgijo foto-video pavidalu. Kitas projektas – Donaldos kuruojama sekmadieninė vaikų mokyklėlė, nuo šių metų organizuojama atskirai mažiesiems ir jau paaugusiems mokyklėlės lankytojams.

Linksmas, interaktyvus mokyklėlės kuratorės pristatymas ir kvietimas prisidėti ne vieną priverstė susimąstyti: juk vesti pamokėlę įdomu ir ne taip sunku, galiu ir aš pabandyti!

Žinia, „Radvila“ ugdo ne tik dvasią, bet ir kūną. Giedrius pristatė pirmą kartą organizuotas tarptautines kartingų varžybas, kurias inicijavo didysis „Radvilos“ sportininkas Dainius, pats sutriuškinęs visus priešininkus. Tarp dalyvių smagu buvo išvysti ir vokiečių Julijos Binder'ytės veidą (buvusi aktyvi stovyklų vadovė, beveik radvilietė). Kitas sportinis projektas – jau antrą sausio mėn. vykęs tarptautinis boulingo turnyras, inicijuotas to paties radvilietiškam sportui nusipelnusio jaunuolio. Smagu, kad ši tradicija tapusi atrakcija radviliečius sukviečia į mažiau aktyvią Kauno parapiją. Čia, kaip ir Vilniuje, parapijiečius laikinai glaudžia liuteronų bažnyčia, prieš išbandant rankų miklumą, išleidusi ir mus.

Smagu prisiminti sėkmingus projektus, tačiau reikia imtis ir naujų darbų. Bene svarbiausia užduotis jaunimo konferencijoje – išsirinkti didžiausių projektų: vaikų ir jaunimo stovyklų vadovus. Diskusijos dėl vaikų stovyklos organizatorių neužtruko – galime džiaugtis išsirinkę direktorių Žydrūną ir jo pagalbininkę Vaidilę! Sveikiname, priėmus šį svarbų sprendimą, ir linkime sėkmės darbuose! Šiais metais, deja, niekas neapsiėmė organizuoti jaunimo stovyklos, kurios taip reikia jau įžengusiems į paauglystę jauniems reformatams. Kitų metų jaunimo stovyklos organizatorių rinkimai nukelti į vasario mėnesį.

Ilga oficialioji konferencijos dalis jau artėjo į pabaigą, beliko siurprizas ir bendra nuotaikinga nuotrauka. O siurprizas – nominacijos per metus labiausiai nusipelnusiems „Radvilos“ nariams.

Štai tie darbštuoliai:

- Kun. Raimondas, nominuotas už nuoširdų bendradarbiavimą ir spartų tobulėjimą;
- Dainius – už tarptautinės sportinės dvasios palaikymą;
- Eglė – už kietą kumštį;
- 2007 – 2009 m. centro valdyba – už aktyvią kadenciją;
- Vyktintas – už „Radvilą“ virtualioje erdvėje;
- Donaldą – už ryžtą, ugdant vaikus sekmadieninėje mokyklėlėje;
- Vilgailė – iš meilės...

Kiekvienam buvo atsidėkota dviejų radviliečių rankų darbo autentišku angeliuku, paskatinimu tolimesniems geriems darbams.

Tuo ir baigėsi mūsų renginukas. Valdyba atidžiai klausė pabaigoje išsakytų pliusų, minusų, patarimų, pastabų ir palinkėjimų. Gražiai linkėjo buvęs CV narys, mūsų istorikas Kornas: kuo daugiau optimizmo ir šypsenu! Juk viskas prabėgo gerai, svarbiausia, kad mes renkamės ir kad savo darbais kuriame gerumą. Ir visai sėkmingai pavyko, surizikavus į vieną dieną sudėti neeilinį visuotinį „Radvilos“ suvažiavimą ir jaunimo konferenciją.

I N F O R M A C I J A

Tuo diena nesibaigė: iš Pilaitės ištikimiausi dalyviai išdūmė į senamiestį – ten jų laukė vakarienė ir... dar viena staigmena: istorinis-orientacinis žaidimas. Susiskirstę į penkias grupes, dalyviai turėjo surasti istorinio senamiesčio užkaboriuose paslėptas nuorodas. Bėgiojant per postus buvo išaiškinta įdomių faktų apie Radvilą ir reformatus bei jiems priklausančius pastatus:

- Reformatų bažnyčią, sovietmečiu trumpam virtusia kino teatru;
- Reformatų skverą, anksčiau buvusias evangelikų reformatų kapines;

- Radvilų rūmus, pastatytus Vilniaus vaivados Jonušo Radvilos;

- Mažuosius Radvilų rūmus, pavirtusius į dabartinį Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejų;

- Liuteronų bažnyčią, pastatytą Lietuvos kanclerio Mikalojaus Radvilos Juodojo iniciatyva.

Šaunuoliai dalyviai, nepabūgę lietingo oro ir atleidę organizatoriams keletą nesklandumų (ne viską galima iš anksto numatyti) buvo pradžiuginti viename iš postų gavę skanios kavos!

Paskutinė nuoroda vedė į vieną seniausių XIV a. Vilniaus gatvių, kur komandų laukė žaidimo organizatorė. Linksmai aptarėme nuotykius: komandoms teko susidurti su piktoku nesusipratusių sargu, kaukiančia rūmų signalizacija, nusibalnoti kakta į liuteronų kiemo vartus, ieškoti pasimetusio „Radvilų“ pašto laiško... Nepaisant to, viskas baigėsi laimingai: užmaskuotus užkaborius demaskavome, kryžiažodžius išsprendėme, kavos atsigerėme ir, pasivaišinę saldainiais, draugiškai išsiskirstėme. Ačiū dalyvavusiems, organizavusiems ir palaikiusiems!!!

Vilgailė Striužaitė

■ **Lapkričio 22 d.**, Amžinybės sekmadienį, Kairėnų kapinėse buvo susirinkę Vilniaus reformatai paminėti artimųjų, besilsinčių šiose ir visose kitose kapinėse. Trumpas pamaldėles laikė kun. Raimondas Stankevičius, giesmėms vadovavo, pritardama vargonėliais, Irena Kalvanaitė Pavilanskienė.

■ **Lapkričio 25 d.** Vitenberge, Vokietija, pradėtas sodinti Liuterio sodas. Vokietijos ir kitų Europos šalių pasaulinių krikščioniškų bendruomenių atstovai jame pasodino pirmuosius 25 medžius. Planuojama, kad 2017 metais – minint M. Liuterio Reformacijos 500-ąsias metines – visame parke žaliuos 500 medžių. Tai bus pirmasis ekumeninis paminklas Reformacijai.

■ **Lapkričio 26 d.** Lietuvos mokslų akademijos Mažojoje salėje įvyko Danieliaus Kleino 400 metų gimimo sukaktuvių paminėjimas. Pranešimą skaitė prof. Arnoldas Piročkinas. Tai buvo bendras Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijos ir Mokslininkų rūmų renginys.

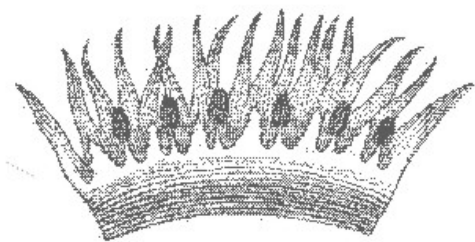
■ **Lapkričio 28 d.** Biržuose buvo susirinkusi Lietuvos evangelikų reformatų Konsistorija į XVIII šios kadencijos posėdį. Jame, baigiantis kalendoriniams metams, buvo svarstoma Sinodo finansinė padėtis.

Aptartas pasiruošimas dviejų didžiausių pasaulio reformatų sąjungų (WARC ir REC) susivienijimui Grand Rapids mieste 2010 metais. Į šį jungtinį suvažiavimą 2008 metų Sinodas buvo nutaręs deleguoti kun. Rimą Mikalaušką ir kurt. dr. Renatą Bareikienę. Konsistorija atmetė kun. R. Mikalauško siūlymą į suvažiavimą siųsti tik vieną delegatą – pasaulietį. Taip pat buvo diskutuota apie bažnytinės spaudos naujas perspektyvas, naujai buvo iškeltas „Mūsų sparnų“ spausdinimo Lietuvoje klausimas. Nutarta, kad reikia atnaujinti darbą šioje srityje ir peržvelgti mūsų Bažnyčios pajėgumus bei galimybes bendradarbiauti su Čikagos lietuviais evangelikais reformatais ir bendromis jėgomis pratęsti istoriškai, kultūriškai ir dvasiškai vertingo žurnalo leidybą jau Lietuvoje.

■ **Gruodžio 3 d.** Vilniaus mokytojų namų Svetainėje Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijos ir LERB jaunimo draugijos „Radvila“ kvietimu vilniečiai klausė istoriko Kornelijaus Šišlos paskaitą „Lietuvių evangelikų moterų sąjunga Biržų krašte 1929-1940 m.“. Dalyvavo „Radvilos“ jaunimo vokalinis ansamblis, vadovaujamas balsingosios Vilgailės Striužaitės. Pranešėją sveikino ir asmeniniais prisiminimais papildė prof. Sigitas Kregždė.

Rugpjūčio 1 d. Švobiškyje kun. R. Mikalauškas sutuokė radvilietį, istoriką Kornelijų Šišlą su Vijūne Abazoriūte, gimusia ir užaugusia Biržuose, įgijusia teisinį išsilavinimą Klaipėdos Socialinių mokslų kolegijoje ir šiuo metu tęsiančia teises studijas Mykolo Riomerio Universitete.

1, Naujus Metus

Eina metai iš tolimo krašto,
Tolimos amžinybės šalies –
Eis, nueis. Nusimes savo našą
Ir Naujuosius įeiti pakvies...

Pasibeldžia į rūmą, į gryčią,
Žengia tykiai snieguotais keliais...
Pasibels ir į širdį netyčiom
Ir širdin naują buitį įleis...

Pro Senus į Naujuosius keliauji,
Pro metus tu keliauji, žmogau –
Ir girdi, kaip varpai nesiliauja
Naujiems metams gyvenimo gaust...

Ir girdi juose amžina gandą,
Ir Aukščiausiajam širdį neši –
O tie metai, tie metai legendą
Tau čionai prakeliaujant rašys.

Ir nueis. Nusimes savo našą –
Eis Naujųjų čionai pasikviest.
O mes žengsim į tolimą kraštą,
Kur nei dienos, nei metai nelies...

Petras Zablockas, „Sėjėjas“ Nr.2 (298), 1938, sausis.

**Lietuvos reformatų
Bažnyčios vadovybė:**
Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios
Unitas Lithuaniae
Sinodo Konsistorijos
prezidentė
krt. dr. Renata Bareikienė
mob. 8 688 88 632

**Lietuvos reformatų
dvasininkų telefonai:**
Gen. superintendentas
kun. Rimas Mikalauskas
gyv. Biržuose
mob. 8 686 66 383,
Senjoras kun. emeritas Petras Čepas
gyv. Medeikiuose
tel. 8 450 58 577.

kun. dr. Kęstutis Daugirdas
(gyv. Vokietijoje)

kun. Tomas Šernas
gyv. Vilniuje, tel. 213 1810
mob. 8 687 56 846,

kun. Raimondas Stankevičius
gyv. Vilniuje, tel. 8 5 240 6595
mob. 8 655 43 678

kun. Sigita Švambarienė
gyv. Biržuose, mob. 8 681 66 661

diak. Gitana Gasiūnaitė
gyv. Prahoje
el. p. saules_miestas@yahoo.com

kun. Tomas Sakas
gyv. Klaipėdoje
mob. 8 656 45 016

lekt. Evaldas Tamariūnas
gyv. Vilniuje, mob. 8 682 12 375

Parapijos vadovybės telefonai:

Seniūnų tarybos pirmininkė
Vida Cupreva 236 3224 d.,
mob. 8 673 04 537,
pavadootoja Danguolė Juršienė
219 1109 d., 241 6981 n.,
mob. 8 612 20 402

Seniūnės:
Dalija Gudliauskienė
242 9118, mob. 8 685 74 951,
Donata Indriūnaitė
234 2824 n., mob. 8 616 31 089
Olga Tamulėnaitė
277 0314, mob. 8 613 60 242

Laiškus redakcijai galite rašyti
Laisvės pr. 55-10 LT-07190, Vilnius
Dalijai Gudliauskienei
El. paštas: dalija@mail.lt,
Parengė Dalija Gudliauskienė,
Korektorė Dalia Pronskietytė
Leidėjas:
Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.